

in iz tehtnega vzroka. Ali kakor nas uče že izkušnje, imajo oblasti kaj kosmata ušesa, zato moramo z njimi govoriti kot v stopah, posebno pa se dajo nerade poučiti od posameznikov; dovezetni postanejo državniki šele, kadar jim od vseh strani buči glas na ušesa.

Vsa okrajna učiteljska društva morajo tedaj povzdigniti svoj glas radi **polovične vožnje in obdavanja šolskih prirediteljev**, ki služijo za ljudsko prosveto, pa naj se potem prirejajo v šolskem poslopiju ali pa pod drugimi strehami.

Takih in enakih težav imamo mi učitelji mnogo in gledati moramo, da jih odpravimo, ne tolažimo se, da bo boljše, kajti le to bomo imeli, kar si bomo sami priborili. Morda bo kdo mislil, da naj podreza v tem oziru Glavni odbor UJU ali pa vsaj Poverjeništvu v Ljubljani, toda zopet nam pravijo izkušnje, da to vselej ne pomaga. Odločujoči gospodje so od teh strani že tako navajeni drezanja, da jih več ne pozgačka, zato si moramo pač poslužiti močnejših doz. Najžalostnejše pa je, da imenovani faktorji ne cenijo naše reprezentance za skupino, za katero stoji tisoči učiteljsva, temveč jih upoštevajo le kot posameznike. Kot dokaz za to trditev navajam le sledeči slučaj. Predlaskim je izdelovala oziroma predelovala Radojevičev načrt v Beogradu posebno na ministerijalna komisija, v kateri so bili sami Beograščani, pa še med temi le malo osnovnošolskega učiteljsva. Naše Poverjeništvu je protestiralo le z glasom vpijočega v puščavi in je zatorez ponujalo svojega zastopnika. Sedaj pa so v enem tednu vsa okrajna društva brzojavno protestirala v Beograd, in rezultat tega je bil, da je v treh dneh že sedel v komisiji naš tovariš Pavel Flerč.

Pojavlja se tedaj potreba sistematičnega skupnega dela, ker nič ne pomaga, če v posameznih slučajih vlaga protest le do eno društvo, kajti Beograd je daleč, a kje smo mi. Ako bo Beograd čul proteste in zahteve radi gori navedenih dveh slučajev od vseh naših društev, pa smo lahko prepričani, da bomo svoj cilj dosegli. Vederemo... a pred vsem poskusimo!

Drago Hudč.

Šolski odri in pevski zbori.

—do Sv. Lovrenc v Slov. gor. Dne 11. marca t. l. je uprizorilo učiteljsvo pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. s šolsko mladino v tamošnjih šolskih prostorih prirediteljev z obširnimi programom. Na dnevnem redu je bilo 28 točk, kakor petje, deklamacije in igra dvodejanka »Škratki«. Vse točke dnevnega reda so se izvajale prav lepo, tako da je bilo občinstvo dokaj zadovoljno. Deca je prepevala pod vodstvom učitelja g. Ludvika Burja genljivo narodne pesmi, izmed kojih nam je najbolj ugajala »Uspavanka« in »Prišla je miška«. Malčki so deklamirali tudi mnogo lepih pesmi. Pri »Škratkih« je prav močasto nastopil nočni čuvaj. Pogumne so se pokazali tudi »Škratki«, ki so bili zelo gibki in so skakali skozi okno kot pravi škratki. Hvala gre v prvi vrsti g. nadučitelju Schaldu in njegovi soprozi, ki sta malčke naučila igro nič manj pa ostalemu učiteljstvu. Trud za naporno delo je bil učiteljstvu in z njim šolski mladini dobro doplačan, saj je bil razred z občinstvom popolnoma natlačen.

Naša gospodarska organizacija.

g— XX. občni zbor Učiteljske tiskarne r. z. o. z. v Ljubljani se je vršil v nedeljo 8. aprila 1923. Navzočih je bilo mnogo združnikov iz Ljubljane kakor tudi izven nje poleg tega jih je bilo mnogo zastopanih s pooblastili. Dnevni red se je izvršil gladko. Pri volitvah je bilo oddanih 83 glasovnic, med njimi ena prazna. V upravni svet so bili izvoljeni Ivan Bernot, Eng. Gangl, Ant. Gnuš in L. Jelenc; v nadzorstvo pa Fran. Črnagoj, Jak. Dimnik, Mirko Fegic, Rado Grum in Ivan Šmajdek.

g— OBČNI ZBOR DRUŠTVA ZA ZGRADBO »UČITELJSKEGA KONVIKTA« V LJUBLJANI je bil na velikonočno sredo, dne 28. marca 1923 ob 10. uri v prostorih Hranilnice in posojilnice Učiteljskega konvikta z običajnim dnevnim redom. Predsednik E. Gangl konstatuje sklepčnost, pozdravi navzoče člane in prehaja na dnevni red.

Tajnikovo poročilo. V upravnem letu 1922. so bili v društvenem odboru: predsednik E. Gangl, I. podpredsednik L. Jelenc, II. podpredsednik A. Gnuš, tajnik F. Juvánc, blagajnik Jakob Dimnik, člani J. Ambrožič, M. Repovž, V. Sadar in M. Sodnikova. Med letom je bila ena odborova seja in dne 28. decembra 1922 izredni občni zbor,

ki smo na njem razmotrjali o predlogu Učiteljskega društva v Kranju, naj se še letos postavi vsaj primerni paviljoni, ki bi za silo nadomeščali Učiteljski konvikt. Večina na izrednem občnem zboru navzočih tovarišev pa je bila proti zgradbi paviljonov, ki bi stali danes tudi ogromnega denarja. Neobhodno nujna potreba je narekovala ta predlog. Saj so neznoša draginja, pomanjkanje primernih stanovanj in tečne hrane, skrbno nadzorstvo nad otroci dovolj tehtni razlogi, ki glasno govore za zidanje konvikta. Le ko bi to nesrečno pomanjkanje potrebnega kapitala tako trdovratno ne nasprotovalo zidanju! Kaj pa je danes 200.000 Din, ki jih ima Učiteljski konvikt? Za ta denar ni možno zgraditi niti ene poštene barake!

Odbor si je tudi letos vedno prizadeval zvišati kapital. Poleg brezobrestnega posojila, ki pa sedaj le še kaplja — in pri tej draginji ni prav nič čudnega! — je uvedel nabiranje 7% obveznic investicijskega državnega posojila in je do danes 73 učnih oseb darovalo 91 obveznic v skupni vrednosti 9100 Din. Od teh obveznic odrezani in vnovčeni kuponi so do 15. marca t. l. dali 714 Din obresti, ki so naložene v naši hranilnici.

Na prošnjo v zadnjem Učit. Tovarišu, koliko otrok ima učiteljsvo v šolah izven doma in koliko plačuje zanje mesečno, se je do danes odzvalo šele 19 tovarišev, ki imajo v šolah izven doma 42 otrok ter plačujejo za vsakega otroka povprečno na mesec 530 Din samo za stanovanje in hrano. Ko dospo poročila še od ostalih tovarišev, bo možna kalkulacija, kako obsežna bo zgradba konvikta. Odbor bo skušal dobiti sedanjim časom in razmeram primerne praktične načrte za zgradbo. Glavno in najbolj pereče vprašanje pa je — potreben kapital. Kadar bo zagotovljen tudi ta, potem bo odbor gotovo prvi in z vsemi svojimi silami šel na delo, da že enkrat dosežemo plemeniti cilj društva: tako nujno potrebno zgradbo »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani.

Občni zbor jemlje tajnikovo poročilo brez debate na znanje.

Blagajnik Jakob Dimnik poroča, da znaša društveno premoženje 182.629,91 Din. Prirastek l. 1922. znaša 15.215,75 Din.

Na predlog tovariša Andoljška izreka odbor in občni zbor blagajniku Dimniku najtoplejšo zahvalo za njegovo neumorno delovanje v prid konviktu.

Volitve. Tovariš Janko Žirovnik predlaga, naj se z vzklikom izvolijo prejšnji odbor in pregledovalca računov. Soglasno sprejeto.

Slučajnosti. Na predlog blagajnika Dimnika občni zbor soglasno sklene zvišati članarino na letnih 10 Din.

Na priporočilo tajnika Juvanca nakloni občni zbor nekemu tovarišu, ki ima številno rodovino in 3 otroke v šoli izven doma, enkratno brezobvezno podporo v znesku 1000 Din.

Ker ni nobenih samostojnih predlogov več, zaključijo predsednik XXVIII. redni občni zbor.

g— Članarina in darila za učiteljski konvikt. Gdč. Marija Sodnikova iz Ljubljane 5 Din. — G. Juraj Režek iz Ljubljane 10 Din. — G. Kavčič Fran iz D. M. v Polju 10 Din. — G. Mahkota Anton iz Voklega 10 Din. — Ga. Stanislava Mahkota iz Voklega 10 Din. — G. Završnik Karel iz Dupelji 15 Din. — G. Josip Lapajne iz Čerkelj na Gorenjskem 105 Din. — Hvala! — V sled sklepa zadnjega občnega zbora se zviša članarina na letnih 10 Din.

g— Učiteljski dom v Mariboru. Darila. Obveznice 7% drž. inv. posojila (s kuponji od septembra 1922 dalje): Pavel Flerč, okr. šol. nadzornik v Ptuj, 1 à 100 Din, Janko Fürst, nadučitelj pri Sv. Duhu na Stari gori, 1 à 500 Din; skupaj 6 obveznic à 100 Din in zadnjih izkazane 104 obveznice à 100 Din — 110 obveznic à 100 Din — 11.000 Din. Pri odhodnih okr. šol. nadz. za Prekmurje, Rado Jurka, se je nabralo 205 Din. Okrajna posojilnica v Ormožu je darovala 500 Din. Srčna hvala! — M. Kožuh, blagajnik »U. D.«

Iz naše stanovske organizacije.

Iz glavnega odbora UJU v Beogradu.

- + g. Dnevni red seje Glavnega Odbora UJU v Beogradu, ki se vrši dne 6. maja t. l.:
1. Poročilo v delu Izvršilnega Odbora.
2. Poročilo o organizaciji in delu učiteljskih društev iz vse države.
3. Poročilo blagajnika UJU.
4. Ugotovitev dnevnega reda za predstoječi kongres UJU.
5. Predlog za izpremembo pravil.
6. Poslovnik UJU.
7. Predlogi.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

+§ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LAŠKI OKRAJ zboruje v soboto dne 21. aprila t. l. ob 10. uri v šoli na Zidanem mostu. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi, društvene in stanovske zadeve. 3. Volitev poročevalca o stanju šolskih vrtov. 4. Volitev učiteljskega razsodišča. 5. Ustanovitev učiteljske podružnice »Ferijalnega Saveza«. 6. Predavanje. 7. Slučajnosti. V smislu na zadnjem zborovanju izražene želje se vrši po zborovanju skupni sestanek in ob lepem vremenu pešizlet v

Radče. Polnoštevilne udeležbe, ki je častna dolžnost, pričakuje zanesljivo odbor.

+§ OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA zboruje v soboto dne 21. aprila t. l. ob 9.30 uri v prostorih državne osnovne šole v Murški Soboti. Poleg mnogih zelo važnih zadev bo na vzporedu tudi razgovor o programu UJU. — Naj se vsakdo pripravi! Vsi in točno!! — Predsednik.

+§ KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje v četrtek, dne 19. aprila 1923 ob 10. uri dop. v šolskem poslopiju v Radomljah. Dnevni red: 1. Poročila funkcionarjev. 2. Protestantovska doba in njeno šolstvo v Sloveniji, predava tovariš Ciril Petrovec iz Ljubljane. 3. Razgovor o »Ferijalnem Savezu«. 4. Slučajnosti. Kdor je zadržan, naj pošlje nismo obvestilo tovarišu predsedniku Tomo Petrovcu, nadučitelju v Jaršah pri Domžalah.

+ KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO JE ZBOROVALO v četrtek dne 15. marca 1923 ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopiju v Radomljah. Navzočih je bilo 44 članov in članic.

Otvoritev in poročila. Tovariš predsednik je pozdravil vse navzoče ter otvoril zborovanje. Omenil je, da je vse hvale vredno, da se je klub slabemu vremenu zbralo precejšno število članstva. Vendar je opaziti, da se nekateri bližji člani odtegujejo našim zborovanjem. Enkrat moramo priti do tega, da se bo zanimanje za naša zborovanja oživilo. Prav nujno pa je želeli, da bi se mlajši tovariši oglašali s predavanji. Nato se je prebral in odobril zapisnik zadnjega občnega zbora. — Tovarišica blagajničarka je prebrala vsa ona vodstva, oziroma člane, ki niso v določenem roku poravnali članarine.

Predavanje. Druga točka dnevnega reda je bilo predavanje tovariša Cirila Petrovca iz Ljubljane: Protestantovska doba in njeno šolstvo v Sloveniji. Bil je to drugi del zanimivega referata in želeli je, da nam tovariš Ciril Petrovec nadaljuje svoje predavanje na enem prihodnjih zborovanj.

Ferijalni Savez. O ustanovitvi »Ferijalnega Saveza« je poročal tovariš Jelo Janežič iz Doba. Izvolil se je odbor, ki sestoji iz sledečih članov: Jelo Janežič, predsednik; Legiša Mira, Janežič Barica, Salaba Marica, Tiran Ernest, Toni Justina, Ušeničnik Gizela, odborniki.

Predlogi: Poročevalca šol. vrtov. Nadalje je prebral g. nadzornik Kante dopis višjega šolskega sveta, da naj se voli dva poročevalca o šolskih vrtovih v okraju. Izvoljena tovariša Germek in Šmajdek sta vzprejela izvolitev s pogojem, da bosta delala, če jima višji šolski svet povrne stroške še predno začneta delati.

Prisilne upokojitve. Tovariš Šmajdek je predlagal sledeče: UJU, poverjeništvu Ljubljana, se sporoči, da učiteljsvo kamniškega učiteljskega društva izreka protest proti vsaki upokojitvi pred izvedbo nameravane službene pragmatike.

Prihodnje zborovanje bo meseca aprila v Radomljah.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

—lu S. J. v Sv. R.: Sami nam bodete priznali, če še enkrat premislite zadevo, da ne moremo odpirati lista medsebojnim sporom učiteljsva, ki so celo bolj zasebnega značaja, ter s tem še bolj poostriiti spore. Okrajno učiteljsko društvo ima častni sod, ki naj brez razburjanja javnosti razčisti take zadeve. Kolegijalnost; pa tudi z listom ne bomo naučili nadučitelja, če ima tako zakrknjeno srce do sotovariša, ker je to posledica pomanjkanja srčne vzgoje in altruističnega čuta.

lu Fr. Š. — P.: V Ganglovi H. Čitanki na str. 34 navedeno ime »martinka«, znači cvetko, ki jo ljudstvo ponekod imenuje tudi »katarinko« t. j. naša »marjetica«. — Drug Vaš dopis smo poslali avtorju in priobčimo popravek, ko prejmemo odgovor. — Kritike »Čitank« in nasvetov pričakujemo od učiteljsva, ki jih je letos uporabljalo v šoli. Stvarni kritiki so vedno odprti predali našega lista. Oglasite se!

—lu E. T. — M.: Obrnete se lahko direktno na upravni odbor ali pa predsedstvo »Učiteljske tiskarne«, ki da rokopolis v pregled in oceno, nakar pride zadeva v sejo uravnega odbora, ki

sklepa in končno veljavno odloča o izdaji in založništvu ter določa honorar.

—lu »St.«: Prosim, da nam javite, katerih spisov se tiče Vaša pikra karta, ker že dolgo nismo prejeli ničesar od Vas.

—lu Töv. L. — na T. Oceno prihodnjic. Hvala! Knjiga ostane tebi. Pozdrav!

—lu Poročila o šolskih odrih. Če včasih kako poročilo ne pride takoj na vrsto, prosimo naj poročevalci oprostite, ker damo slecer takoj vsa poročila postaviti, a zaradi tesnega prostora jih moramo potem odlagati. Ne izgube pa s tem svoje aktualnosti.

—lu Učiteljstvu, ki uporablja Černejevo »Tretje Čitanko«: V 149 berilnem sestavku Černejeve Čitanke »Vas, mesto in trg« (str. 129) se mora glasiti sledeče:

Vas in mesto sta se pripravala. Mesto je govorilo: »Kaj boš ti, mala, neznatna vas! Pomisli, kako si raztresena in razmetana! Primerjaj svoje nizke hiše z mojimi visokimi palačami, majhna okenca z velikimi izložbami, vaščane z mestno gospodo!«

—lu L. Č. — v C.: Pristrčna hvala za poslano pojasnilo. Vaše mnenje glede skupne redakcije in sestanka vseh avtorjev sem oddal predsedstvu tiskarne. Nujna potreba bi bila to in je tak predlog podal že ob priliki moje razprave g. tov. Janko Žirovnik.

—lu G. nadzornik Ljudevit Černej nas je pooblastil, da v njegovem imenu pozovemo vse učiteljsvo, ki uporablja njegovo »Čitanko«, naj mu učiteljsvo odkrito pismeno naznani (Celje. — Okr. šol. svet.) kaj je dobrega in kaj slabega v »Čitanki«. Vsak naj po svojih močeh pripomore, da se knjiga izpopolni. Za dobrovoljne nasvete in odkrito kritiko bo hvaležen.

—lu J. L. — K. p. Um.: Ustregli smo Vaši želji. Poročilo o prireditvi smo uvrstili in pride na vrsto.

„Stanovsko-strokovno knjižnico“ Pov. UJU imajo za vse člane v prodaji predsedniki okrajnih učiteljskih društev.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani. Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

Št. 1248/o. š. sv.

RAZPIS UČITELJSKE SLUŽBE.

V šolskem okraju ljubljanske okolice razpisuje okrajni šolski svet službo učitelja-voditelja na enorazredni osnovni šoli pri Sv. Joštu nad Vrhniko.

V šolskem poslopiju je dvojsočno stanovanje s kuhinjo in kletjo na razpolago, istotako se more dobiti hrana v vasí.

Pravilno opremljene prošnje z osebno podpisnico, izpolnjeno natančno po vseh rubrikah (število službenih let je navesti), naj vložijo prosilci do predpisani službeni poti do dne

30. aprila 1923.

pri podpisnem okrajnem šolskem svetu v Ljubljani.

Okrajni šolski svet za okolico v Ljubljani, dne 25. marca 1923.

ZIKO

Pokusite — ZIKO — in se prepričajte, da ni okusnejše kave. Nadomešča pravo kavo ter potrebuje malo sladkorja, zato je tudi najcenejša. Priporočljiva je predvsem za otroke, bolnike in rekonvalescente. Številna priznanja na razpolago. Dobi se v vseh boljših trgovinah. Naroči se lahko tudi po povzetju najmanj 5 kg direktno v Pražarni „Zika“, d. z. o. z. Ljubljana, Rož. dol.

Varujte otroke!

Če so razdrapani že Vaši živeci, obranite pred tem vsaj deco! Otroci naj pijejo le „ZIKO“!

Pristopite k „Jugoslovanski Matici“!

V ko ist „Jugoslovenske Matice“!

„IDES“ Prašek za črnilo

raztopljev v mrzli vodi, prekaša vse tu- in inozemske izdelke in tekoče ekstrakte!

Črnilo v obliki papirja za uradnike in učence. Za več kot 100% cenejši kakor tekoče črnilo!

Antracen in kovinasta črnila. Zahtevajte vzorec in cenike kateri, se pošiljajo brezplačno.

„IDES“ tromnica kemičnih izdelkov Tacen pri Ljubljani.

